

Sociālās un humanitārās zinātnes

Publicēts: 19.11.2020.

Sociālās un humanitārās zinātnes sniedz horizontālu pienesumu piecām Latvijas Viedās specializācijas stratēģijas (RIS3) jomām. Zinātnes politikas plānošanas un monitoringa nolūkos Sociālās un humanitārās zinātnes paralēli tiek pielīdzinātas pārējām RIS3 jomām. Sociālo un humanitāro zinātņu horizontālais pienesums RIS3 izpaužas dažādos veidos – analizējot organizāciju un aktivitāšu efektivitāti, identificējot problēmas un izaicinājumus sabiedrībā, izplatot un veicinot pielietojamību pētniecības rezultātiem, veicot tirgus izpēti, sniedzot plašāku perspektīvu (*phronesis*) par P&I aktivitātēm un to attīstības virzieniem.

Starpdisciplinārā sasaiste starp RIS3 specializācijas jomām un Sociālajām un humanitārajām zinātnēm.

Viedās specializācijas joma	Galvenās starpdisciplinārās tēmas
Zināšanu ietilpīga bioekonomika	Reģionu attīstība, ilgtspējīga attīstība
Biomedicīna, medicīnas tehnoloģijas, biofarmācija un biotehnoloģijas	Bioētika, sabiedrības veselība
Viedie materiāli, tehnoloģijas un inženiersistēmas	Darba un vides drošība, tirgus pētījumi
Viedā enerģētika	Ilgtspējīga attīstība, pilsētvides plānošana
Informācijas un komunikāciju tehnoloģijas	Datorlingvistika un valodu tehnoloģijas, izglītības tehnoloģijas, e-demokrātija un e-pārvalde, digitālās humanitārās zinātnes, tehnoloģiju regulēšana un ētika, privātums un datu aizsardzība

Pienesumu RIS3 virsmērķa – tautsaimniecības transformācijai uz augstāku pievienot vērtību- sasniegšanai sniedz pētniecība ekonomikā, uzņēmējdarbības vadībā, darba tirgus un migrācijas jautājumos, dizainā un zināšanu un inovāciju pārnesē,

Horizontālu pienesumu visās RIS3 jomās sniedz dzimtes (*gender*) aspektu pētniecība, uzvedības ekonomika, naratīvu, attieksmju, paradumu un lietotāju pieredzes izpēte, kā arī RIS3 jomās veikto pētījumu rezultātu izplatīšana.

Papildu starpdisciplinārajai un horizontālai pētniecībai, kas sniedz ieguldījumu RIS3 jomās, nozīmīga pētniecība tiek veikta arī šādās tēmās: kultūras mantojums, latvistika, filoloģija, politikas zinātne un demokrātija, mediju pratība un kritiskā domāšana, iekļaujoša sabiedrība, ārpolitika un aizsardzība.

Pētniecība sociālajās un humanitārajās zinātnēs tiek veikta gandrīz visās lielākajās pētniecības institūcijās: Latvijas Universitātē, Rīgas Tehniskā universitātē, Daugavpils Universitātē, Latvijas Lauksaimniecības Universitātē, Rīgas Stradiņa Universitātē, Latvijas Mākslas akadēmijā, Latvijas Kultūras akadēmijā, Vidzemes Augstskolā, *Baltic Studies Centre*, u.c.

Eiropas mēroga S3 platformas:

[Social Economy](#)

[Digitalisation and Safety for Tourism](#)

Informatīvi materiāli:

 [RIS3 specializācijas jomas “Sociālās un humanitārās zinātnes” pētniecības ekosist. analītisks pārskats 2014.-2018. gadam \(2019\)](#)

RIS3 Sociālo un humanitāro zinātņu nozaru eksperts

Aleksandrs Mārtiņš Blūms

kontaktainformācija: Aleksandrs-Martins.Blums@izm.gov.lv, tel. 67047798

<https://www.izm.gov.lv/lv/socialas-un-humanitaras-zinatnes>